

QUICKSCAN SOORTEN WET NATUURBESCHERMING

Tracé A20 Nieuwerkerk aan den IJssel – *Update juli 2021*

Ref.: NL202020331-R21-759
11 augustus 2021

N.V. Nederlandse Gasunie

Contactpersoon De heer J. van Leerdam
Adres Concourslaan 17
 9727 KC Groningen

RPS advies- en ingenieursbureau bv

Auteur Dhr. J. Willemsen &
 Dhr. L. Vrijens
Projectleider Dhr. J. Janse
Gecontroleerd door Mw. S. Tummers &
 Mw. F. Reijngoudt
Projectreferentie NL202020331-R21-759
Versie Definitief
Totaal aantal pagina's 26

Handtekening

Akkoord Sanne Tummers
Senior adviseur ecologie

Handtekening

Akkoord Jan Janse
Projectleider

Dit rapport is vertrouwelijk. Geen enkel deel van dit rapport mag aan derden openbaar worden gemaakt zonder schriftelijke toestemming van RPS advies- en ingenieursbureau bv of van de opdrachtgever. Alleen aan het originele complete rapport kunnen rechten worden ontleend. Dit rapport mag UITSLUITEND in zijn geheel worden gereproduceerd.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel van het onderzoek	5
1.3	Onderzoeksvragen	5
1.4	Leeswijzer	5
2	PROJECTOMSCHRIJVING	6
2.1	Plangebied	6
2.2	Werkzaamheden en planning	7
3	WERKWIJZE QUICKSCAN SOORTEN.....	8
3.1	Bureaustudie	8
3.2	Veldbezoek.....	8
3.3	Effectanalyse voorgenomen ingreep.....	9
3.4	Maatregelen	9
4	AANWEZIGE EN TE VERWACHTEN SOORTEN	10
4.1	Vaatplanten	10
4.2	Mossen en korstmossen	10
4.3	Grondgebonden zoogdieren	10
4.4	Vleermuizen	13
4.5	Vogels	13
4.6	Reptielen	15
4.7	Amfibieën	15
4.8	Vissen.....	17
4.9	Ongewervelde diersoorten	17
5	EFFECTANALYSE	18
5.1	Grondgebonden zoogdieren	18
5.2	Vleermuizen	19
5.3	Vogels	19
5.4	Reptielen	20
5.5	Amfibieën	20
5.6	Overzicht van de in het plangebied aanwezige beschermde natuurwaarden	20
6	VOORZORGSMATREGELEN	23
6.1	Algemene voorzorgsmaatregelen	23
6.2	Vogels	23
6.3	Reptielen	24
6.4	Amfibieën	24
7	CONCLUSIE EN ADVIES.....	25
7.1	Conclusie.....	25
7.2	Advies vervolgstappen	25
8	BRONNEN	26

BIJLAGEN

1. Natuurwetgeving
2. Foto's plangebied

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De Nederlandse Gasunie is voornemens om op verschillende locaties langs de A20 en in het poldergebied ten oosten van Rotterdam verschillende werkzaamheden uit te voeren aan de gasleidingen.

Dit rapport betreft een update op de oorspronkelijke quickscan (april 2019, rapportnummer 1807850A00-R19-396) aan de hand van de definitieve begrenzing van het werkterrein, de uit te voeren werkzaamheden en de uitgewerkte planning van de werkzaamheden.

Bij alle ruimtelijke ingrepen moet worden getoetst of er sprake is van strijdigheid met de Wet natuurbescherming (bijlage 1). Voor het onderhavige project is daarom een quickscan soorten uitgevoerd. De quickscan soorten is gericht op het onderdeel 'Soortenbescherming'.

Het plangebied ligt deels in een NNN-gebied (Natuurnetwerk Nederland). Het wordt daarom aanbevolen een Nee, tenzij-toets uit te voeren. Een toets voor het onderdeel 'Houtopstanden' is niet noodzakelijk, aangezien geen groep van 21 of meer bomen verwijderd wordt gedurende de uitvoering van werkzaamheden.

1.2 Doel van het onderzoek

Het doel van de quickscan soorten is inzicht te krijgen in de beschermde planten- en diersoorten die voorkomen of kunnen voorkomen binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden en wat de effecten zijn van de ingreep op deze soorten. De gegevens voortvloeiend uit de quickscan soorten geven duidelijkheid of een aanvullend onderzoek en een daaruit volgende toetsing aan de Wet natuurbescherming (natuurtoets) noodzakelijk is.

1.3 Onderzoeksvragen

Het plaatsen van het leidingtracé kan gevolgen hebben voor de ter plaatse voorkomende beschermde flora en fauna. Mogelijk worden daarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden. De onderzoeksvragen zijn als volgt:

1. Welke beschermde soorten zijn binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden aanwezig of op basis van de aanwezige biotopen niet uit te sluiten?
2. Is aanvullend soortgericht onderzoek noodzakelijk om te kunnen vaststellen of beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden aanwezig zijn? Zo ja, voor welke soorten?
3. Welke effecten ondervinden de aanwezige en te verwachten beschermde soorten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep, betreft het hier negatieve effecten die leiden tot overtreding van verbodsbepalingen?
4. Welke voorzorgsmaatregelen moeten worden genomen om negatieve effecten te voorkomen en daarmee overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen?
5. Is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk?

1.4 Leeswijzer

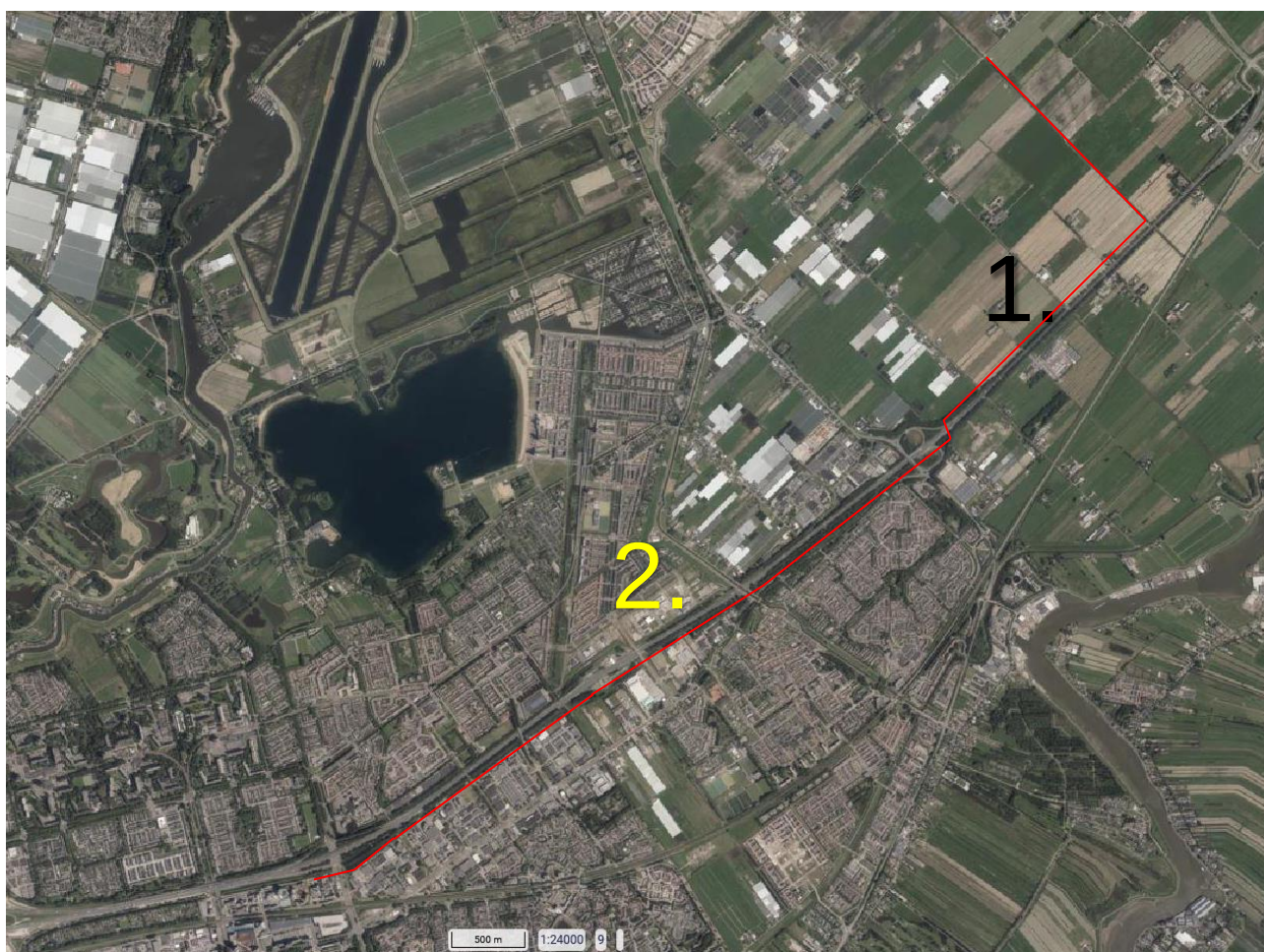
In hoofdstuk 2 is de ligging van het plangebied beschreven en de werkzaamheden die uitgevoerd worden. In hoofdstuk 3 is de onderzoeksmethode beschreven. In hoofdstuk 4 wordt de soortenanalyse beschreven van de soorten die verwacht worden en welke soorten waargenomen zijn tijdens het veldbezoek. In hoofdstuk 5 wordt de effectanalyse besproken, in hoofdstuk 6 zijn voorzorgsmaatregelen beschreven die noodzakelijk zijn om de werkzaamheden uit te voeren zonder overtreding op de verbodsbepalingen en tot slot hoofdstuk 7 waar de conclusies beschreven zijn.

2 PROJECTOMSCHRIJVING

2.1 Plangebied

Het plangebied ligt ten oosten van Rotterdam, ten noorden van Nieuwerkerk aan den IJssel en een gedeelte van het plangebied loopt ook door de stad Nieuwerkerk aan den IJssel. Ten oosten van het plangebied ligt Moordrecht en Gouda en ten noorden van het plangebied ligt de Zuidplaspolder. Ten zuiden ligt de snelweg A20 die van Rotterdam naar Gouda loopt.

De totale lengte van het plangebied is iets minder dan 10 km lang. In Nieuwerkerk aan den IJssel ligt het plangebied ten noorden van de A20, ten noorden van de woonwijken Zuidplas en Dorrestein en ten noorden van bedrijventerrein De Vink. In figuur 2.1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

figuur 2.1: ligging van het plangebied (rode lijn) en de twee deelgebieden (Bron: PDOK Viewer)

Het plangebied heeft de volgende Amersfoort-coördinaten: 102-446, 103-446, 103-445, 103-444, 102-444, 102-443, 101-443, 101-442, 100-442, 99-442, 99-441, 98-441, 98-440 en 97-440.

Het plangebied bestaat uit twee gedeeltes, het eerste gedeelte (nummer 1 in figuur 2.1) in het poldergebied in het oosten van het plangebied. Dit gebied heeft verschillende watergangen, sloten, bomenrijen, bouwwerken, boerderijen, wegen en gras- en weilanden. Dit is een open (landbouw)gebied.

Het tweede gedeelte (nummer 2 in figuur 2.1) ligt voor het grootste gedeelte in de bebouwde kom. Met een afwisseling van gebouwen, bomen, struiken, ruigtes, wegen, wandel- en fietspaden, wegbermen, sloten, watergangen en overige verhardingen. Dit gebied is niet open zoals het eerste gedeelte, met meer bomen

rps.nl

Ref.: NL202020331-R21-759 | 11 augustus 2021

en struiken in een bos of als bosschage. Verder zijn ook bomenrijen aanwezig langs de wegen en de woonwijken ten zuiden van plangebied met struiken en bomen.

figuur 2.2: impressie van het plangebied

1) poldergebied ten oosten van Rotterdam 2) plangebied langs de A20 3) bosgebied langs de A20 in Nieuwerkerk aan den IJssel

2.2 Werkzaamheden en planning

Voor de uitvoering van de geplande ruimtelijke ingrepen vinden werkzaamheden plaats zoals het vergraven van grond en het verwijderen van vegetatie. Een exacte beschrijving van werkzaamheden aan de gasleidingen langs het tracé bij de A20 is hieronder beschreven.

Werkzaamheden

De volgende werkzaamheden worden uitgevoerd in het plangebied:

- Verwijderen van vegetatie in de bermen.
- Kappen van bomen in hoeveelheden kleiner dan groepen van 21 bomen.
- Vergraven van grond voor in- en uittreedpunt of open ontgraving.
- Inrichten van een werkdepot met opslag van materiaal en materieel.
- Inrichten en toepassen uitlegstroken.
- Aan- en afvoeren van materiaal en materieel.

Planning

Uitvoering van werkzaamheden vindt plaats van juni 2022 tot eind 2022 met mogelijk uitloop tot in 2023.

3 WERKWIJZE QUICKSCAN SOORTEN

Om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden, wordt een bureaustudie uitgevoerd naar bestaande, beschikbare verspreidingsgegevens. Daarnaast vindt een veldbezoek plaats. In dit hoofdstuk is de werkwijze van de quickscan soorten beschreven.

3.1 Bureaustudie

Grote delen van Nederland zijn in de afgelopen jaren reeds onderzocht op aanwezige beschermde soorten. De gegevens afkomstig van deze onderzoeken worden grotendeels gepubliceerd in boeken (soortverspreidingsatlassen), rapportages of zijn op internet (o.a. Verspreidingsatlas NDFF) te raadplegen. Beschikbare gegevens in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) zijn geraadpleegd op 5 juli 2021.

Door deze bestaande verspreidingsgegevens te raadplegen, wordt inzicht verkregen in de aanwezige beschermde soorten in of in de directe omgeving van het plangebied.

De beschikbare gegevens zijn beoordeeld op de bruikbaarheid. Verspreidingsgegevens van vissen, amfibieën, reptielen, zoogdieren, vogels, insecten en weekdieren mogen maximaal 5 jaar oud zijn, planten maximaal 10 jaar. Hierbij gelden echter enkele uitzonderingen waardoor verspreidingsgegevens van sommige soorten niet ouder dan 1 of 3 jaar mogen zijn.

De bestaande gegevens worden veelal op uurhok- (5*5 km) of kilometerhokniveau (1*1 km) weergegeven. Een nadeel hiervan is dat dan nog niet met zekerheid bekend is of de betreffende planten- of diersoort ook daadwerkelijk in het plangebied voorkomt en wat de functie van het gebied is voor deze soort. Daarnaast kan het voorkomen dat gebieden niet onderzocht zijn (of slechts op enkele soortgroepen), of dat de verspreidingsgegevens niet beschikbaar zijn gesteld.

3.2 Veldbezoek

Inzicht in het voorkomen van beschermde soorten wordt verkregen door het uitvoeren van een oriënterend veldbezoek.

Het veldbezoek is uitgevoerd door ter zake kundige¹ ecologen van RPS. In het onderstaande overzicht is weergegeven door welke ecooloog en op welke data het veldbezoek heeft plaatsgevonden. Daarbij zijn voor de volledigheid ook de weersomstandigheden vermeld (bron: www.knmi.nl). Voor de update van deze quickscan heeft geen nieuw veldbezoek plaatsgevonden. Sinds maart 2019 hebben geen (grote) ruimtelijke veranderingen plaatsgevonden in het plangebied, waardoor de bevindingen van het voorgaande veldbezoek nog in te zetten zijn.

¹ Een ecologisch deskundige is een persoon die in een bepaalde situatie en voor specifieke soorten gevraagd wordt te adviseren en/of begeleiden, en daarbij aantoonbare ervaring en kennis heeft. De persoon voldoet aan één of meerdere eisen die door het Ministerie van LNV zijn gesteld aan een ter zake kundige. RPS is daarnaast lid van de Branchevereniging Netwerk Groene Bureaus.

tabel: 3.1 uitgevoerd veldonderzoek met weersomstandigheden

Weersomstandigheden				Onderzoeker	Onderzoeken
Datum	Temp.	Windkracht	Bewolking	Ter zake kundige	Doel onderzoeken
07-03-2019	5°C	2-4 bft	Ja	Dhr J. Willemsen	quickscan
11-03-2019	6°C	1-3 bft	Nee	Dhr J. Willemsen	quickscan

Het veldonderzoek is op basis van zicht- en geluidswaarnemingen uitgevoerd. Tijdens het veldbezoek is, waar mogelijk, gebruik gemaakt van een steeknet. Daarnaast is met het veldbezoek een beeld verkregen van de aanwezige biotopen en het landgebruik van het gebied. Met deze informatie wordt beoordeeld of de planten- en diersoorten die in de bestaande verspreidingsgegevens (zoals de NDFF) zijn genoemd, ook in het plangebied kunnen voorkomen of verwacht kunnen worden. Daardoor is het mogelijk de quickscan soorten in een periode van het jaar uit te voeren waarin niet alle soortgroepen aanwezig of actief zijn.

3.3 Effectanalyse voorgenomen ingreep

Met de verzamelde gegevens uit de bureaustudie en het veldbezoek is beoordeeld of de voorgenomen ingreep (voor zover bekend voor een deelgebied) leidt tot negatieve effecten op de aanwezige en/of te verwachten beschermde soorten en hun leefgebied. In hoeverre het mogelijk is om een complete effectanalyse te maken, is afhankelijk van de volledigheid en bruikbaarheid van de beschikbare verspreidingsgegevens en duidelijkheid over de uit te voeren werkzaamheden en uitvoeringsplanning.

In deze analyse zijn de effecten zowel op de korte termijn (ten tijde van de werkzaamheden) als op de lange termijn (na afloop van de ingreep) meegenomen. Vervolgens is beoordeeld of overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming aan de orde is.

3.4 Maatregelen

Negatieve effecten op beschermde planten en dieren dienen zo veel mogelijk te worden voorkomen. Indien negatieve effecten door de voorgenomen effecten aan de orde zijn, worden in eerste instantie voorzorgsmaatregelen opgenomen om de negatieve effecten alsnog te voorkomen.

Wanneer voorzorgsmaatregelen niet afdoende zijn om overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen, dienen mitigerende en/of compenserende maatregelen in een aparte toetsrapportage opgenomen te worden.

4 AANWEZIGE EN TE VERWACHTEN SOORTEN

Hieronder is beschreven welke beschermde of bedreigde soorten in het gebied voorkomen of verwacht kunnen worden. Onderstaande is het resultaat van de bureaustudie en het veldonderzoek.

Afhankelijk van in welke periode van het jaar het veldonderzoek heeft plaatsgevonden, is het mogelijk om per soort aan te geven wat de functie van het plangebied is voor de soort (bijvoorbeeld leef-, voortplantings- en/of foerageergebied). In bijlage 2 zijn enkele foto's weergegeven van het plangebied.

Voor het plangebied is per soortgroep eerst vermeld welke waarnemingen van soorten bekend zijn vanuit de NDFF. Vervolgens is beschreven welke soorten (en/of sporen en geluiden) tijdens het veldbezoek zijn waargenomen.

Op basis van de aanwezige biotopen wordt tot slot aangegeven voor welke soorten het plangebied een functie heeft, bijvoorbeeld als voortplantingsbiotoop, winterbiotoop of onderdeel van een groter foerageergebied.

4.1 Vaatplanten

Waarnemingen NDFF: -

Verspreidingsgebied (atlasblokken): -

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten waargenomen. Soorten zoals grote weegbree, smalle weegbree, Engels raaigras, riet, grauwe abeel, Italiaanse populier, madeliefje, straatgras en meidoorn zijn waargenomen. Verder zijn gecultiveerde soorten zoals sneeuwbes en verschillende rozensoorten waargenomen. Dit zijn algemeen in Nederland voorkomende soorten. Beschermde soorten worden niet verwacht op basis van afwezigheid van geschikt biotoop.

4.2 Mossen en korstmossen

Waarnemingen NDFF: -

Verspreidingsgebied (atlasblokken): -

Tijdens het veldonderzoek zijn geen beschermde mossen en korstmossen waargenomen. Soorten zoals grauw rijpmos, gewone schildmos, groot dooiermos, gewone dikkopmos, kapjesvingermos, heksenvingermos, oranje dooiermos en zilvermos zijn waargenomen. Dit zijn algemeen in Nederland voorkomende soorten. Door de afwezigheid van geschikt biotoop voor beschermde mossen en korstmossen is het voorkomen van beschermde mossen en korstmossen ook uitgesloten.

4.3 Grondgebonden zoogdieren

Waarnemingen NDFF: bunzing, egel, haas, hermelijn, vos.

Verspreidingsgebied (atlasblokken): bever, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, rosse woelmuis, veldmuis, vos, wezel, woelrat.

tabel 4.1: aangetroffen (+) of niet aangetroffen soort (-) tijdens veldbezoek, een * geeft aan of de soort wel te verwachten is op basis van aanwezigheid van geschikt biotoop

Soort \ Deelgebied	1	2
Bever	-	-
Bosmuis (f, l, v)	-/*	-/*
Bunzing (f, l, v)	-/*	-/*
Dwergmuis (f, l, v)	-/*	-/*
Dwergspitsmuis (f, l, v)	-/*	-/*
Egel (f, l, v)	-	-/*
Haas (f, l, v)	-/*	-/*
Hermelijn (f, l, v)	-/*	-/*
Huisspitsmuis (f, l, v)	-/*	-/*
Konijn (f, l, v)	-/*	-/*
Rosse woelmuis (f, l, v)	-/*	-/*
Veldmuis (f, l, v)	-/*	-/*
Vos (f, l)	-/*	-/*
Wezel (f, l, v)	-/*	-/*
Woelrat (f, l, v)	-/*	-/*

f (foerageergebied), l (leefgebied), v (voortplantingsbiotoop/nest/verblijfplaats)

Algemene muizensoorten

Tijdens het veldbezoek zijn geen algemene muizensoorten waargenomen. Wel is geschikt foerageer-, leef- en voortplantingsgebied voor verschillende muizensoorten aanwezig zoals bosschages, graslanden, ruigtes, struiken en bebouwing aan de rand van het plangebied. Deze geschikte omstandigheden zijn aanwezig in en rond het plangebied. Door de aanwezigheid van geschikt foerageer-, leef- en voortplantingsgebied kan niet worden uitgesloten dat algemene muizensoorten voorkomen binnen het plangebied.

Egel

Tijdens het veldbezoek is geen egel waargenomen. Egel komt in vrijwel alle landschappen voor, en heeft een voorkeur voor tuinen, bosranden, struwelen en loofbos. In het plangebied is geschikt foerageer- en leefgebied aanwezig zoals bermen, struiken en ruigtes in deelgebied 2. In deelgebied 2 van het plangebied kan egel in tuinen in bebouwd gebied verblijf- en rustplaatsen vinden in rommelhoekjes en blader- en takkenhopen. Door aanwezigheid van geschikt foerageer-, leef- en voortplantingsgebied is niet uit te sluiten dat egel voorkomt in deelgebied 2.

Haas

Tijdens het veldbezoek is geen haas waargenomen binnen het plangebied. Haas komt vooral voor in open landschappen zoals akkers, weilanden en kleinschalig gras- en bouwland. In deelgebied 1 is geschikt foerageer- en leefgebied aanwezig zoals akkers, weilanden en kleinschalig grasland. Verblijfplaatsen zoals legers zijn niet waargenomen. Wel zijn potentieel geschikte verblijfplaatsen aanwezig zoals bosranden en onder heggen in deelgebied 2. Door aanwezigheid van geschikt foerageer-, leef- en voortplantingsgebied kan niet uitgesloten worden dat haas voorkomt binnen het plangebied.

Konijn

Gedurende het veldbezoek is geen konijn waargenomen. Konijn komt vooral voor in halfopen landschappen zoals perken, tuinen en bosranden. Vochtige terreinen worden vermeden. In het plangebied is geschikt foerageer- en leefgebied aanwezig zoals tuinen en bosranden in deelgebied 2. Verblijfplaatsen zoals hollen

in zandige bodems zijn niet waargenomen. Wel kan konijn potentieel verblijfplaatsen hebben in bosranden in deelgebied 2. Door aanwezigheid van geschikt foerageer- en leefgebied en potentieel geschikt voortplantingsgebied kan niet uitgesloten worden dat konijn voorkomt binnen deelgebied 2.

Vos

Tijdens het veldbezoek is geen vos waargenomen in het plangebied. Vos komt in veel verschillende landschapstypen voor zoals landbouwgebieden, randen van dorpen en steden, bos, parken, heide en venen. In het plangebied is geschikt foerageer- en leefgebied aanwezig zoals (randen van) een dorp, bosschages met voldoende dekking en weilanden. In het plangebied zijn geen geschikte voortplantingsgebieden aanwezig holtes onder boomwortels. Door aanwezigheid van geschikt foerageer- en leefgebied kan niet uitgesloten worden dat vos voorkomt binnen het plangebied.

Bever

Tijdens het veldbezoek zijn geen bevers of sporen van bever waargenomen in het plangebied. Bever komt vooral voor in en nabij watergangen met stromend water waar burchten op de oever en in de watergang gemaakt worden. Op de oevers dient daarvoor bos aanwezig te zijn. In het plangebied is geen geschikt foerageer-, leef- en voortplantingsgebied aanwezig door afwezigheid van watergangen met stromend water en bos op de oevers. Het kan daarom uitgesloten worden dat bever voorkomt binnen het plangebied.

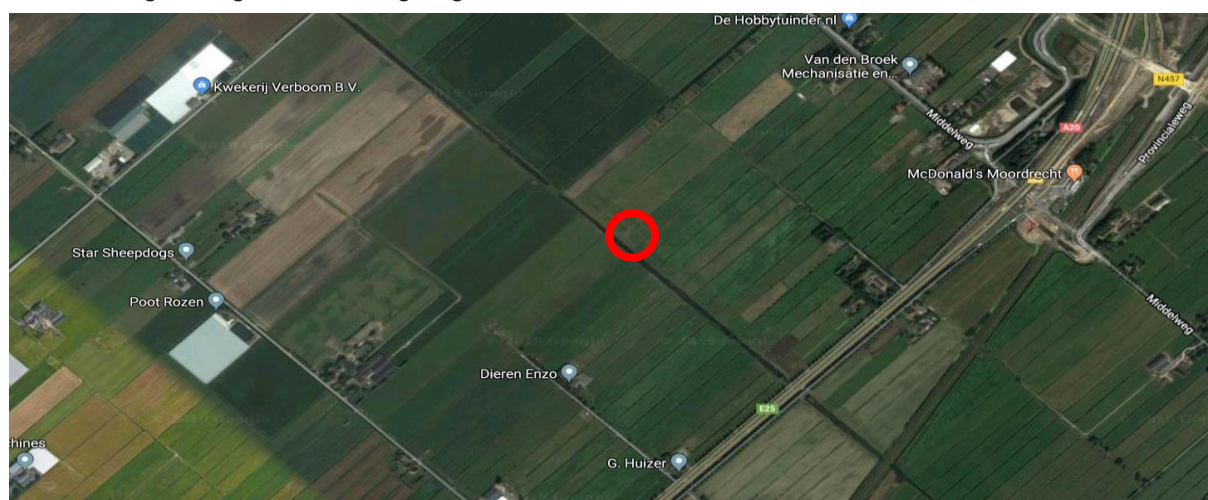
Kleine marterachtigen

Tijdens het veldbezoek is hermelijn waargenomen in deelgebied 1. In figuur 4.2 is de locatie van de waarneming aangegeven en figuur 4.1 een foto van het exemplaar. Het gaat om een volwassen exemplaar in zomerkleed. Overige beschermde kleine marterachtigen zijn niet waargenomen, zowel niet op zicht als sporen.

Voor kleine marterachtigen zoals hermelijn, bunzing en wezel is geschikt biotoop aanwezig zowel in deelgebied 1 als deelgebied 2. De weilanden in deelgebied 1 worden gebruikt als foerageergebied, tussen de struiken en bomen in deelgebied 2 kunnen kleine marterachtige ook geschikt foerageergebied vinden.

figuur 4.1: foto waargenomen hermelijn in deelgebied 1

figuur 4.2: locatie waarneming hermelijn in plangebied (deelgebied 1) aangegeven met rode cirkel (Bron: PDOK Viewer)

4.4 Vleermuizen

Waarnemingen NDFF: -

Verspreidingsgebied (atlasblokken): gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, gewone grootoorvleermuis.

tabel 4.2: aangetroffen (+) of niet aangetroffen soort (-) tijdens veldbezoek, een * geeft aan of de soort wel te verwachten is op basis van aanwezigheid van geschikt biotoop

Deelgebied	1	2
Soort		
Gewone dwergvleermuis (f, l, v)	-/*	-/*
Ruige dwergvleermuis (f, l, v)	-/*	-/*
Laatvlieger (f, l, v)	-/*	-/*
Meervleermuis (f, l, v)	-/*	-/*
Gewone grootoorvleermuis (f, l, v)	-/*	-/*

f (foerageergebied), l (leefgebied), v (voortplantingsbiotoop/nest/verblijfplaats)

Vaste rust- en/of verblijfplaatsen

Tijdens het veldbezoek zijn meerdere geschikte locaties gevonden waar vleermuizen kunnen verblijven. Verschillende bomen hebben gaten, spleten of loshangend schors waar vleermuizen in kunnen verblijven. Ook zijn bouwwerken waargenomen waar mogelijk vleermuizen in kunnen verblijven, zie figuur 4.3. Tijdens het veldonderzoek kon niet worden geconstateerd of vleermuizen aanwezig waren in deze bouwwerken. Vleermuiskasten zijn niet waargenomen in en rond het plangebied.

figuur 4.3: geschikte locatie voor verblijvende vleermuizen

Rond het plangebied, in de aangrenzende woonwijken, zijn meerdere potentiële verblijfplaatsen aangetroffen waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. De verschillende gebouwen hebben spleten, gaten en spouwmuuren waar vleermuizen in kunnen verblijven. Op de daken zijn losliggende dakpannen waargenomen waar vleermuizen onder kunnen kruipen. Deze woningen liggen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Foerageergebied en vaste vliegroutes

Het gebied is geschikt voor vleermuizen om te foerageren. De aanwezigheid van verschillende watergangen en bomen(rijen) maakt het plangebied geschikt voor foeragerende vleermuizen. Daarnaast kunnen de bomenrijen functioneren als onderdeel van vliegroutes van vleermuizen als verbinding tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden elders. In hoeverre het plangebied een functie heeft als essentieel foerageergebied of essentiële vliegroute is op basis van de quickscan niet te beoordelen.

4.5 Vogels

Vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats

Waarnemingen NDFF: -

Buizerd

Buizerd broedt hoog in bomen waar ze individuele nesten maken in de toppen van een boom. Tijdens het veldonderzoek zijn geen nesten en individuen van deze soort waargenomen in en rond het plangebied. De aanwezige bomen in deelgebied 2 zijn hoog, waardoor ze in potentie geschikt kunnen zijn als verblijfplaats voor buizerd. In beide deelgebieden is geschikt foerageergebied aanwezig zoals bosranden, weilanden, graslanden en akkers.

Roek

Roeken broeden in kolonies in toppen van bomen. De soort gebruikt vaak laanbomen, solitaire bomen en bossen om hun nesten in de bomen te maken. Deze nesten worden meerdere jaren gebruikt als broedlocatie. Tijdens het veldonderzoek zijn geen roeken waargenomen en hun nesten zijn ook niet waargenomen. De aanwezige bomen in zowel deelgebied 1 als deelgebied 2 zijn wel geschikt voor nesten. Roeken kunnen gebruik maken van het open (landbouw) gedeelte van deelgebied 1 als foerageergebied.

Huismus

Huismus heeft zijn nest onder dakpannen en andere geschikte holtes bij gebouwen. In de directe omgeving van deelgebied 2 is geschikt leefgebied aanwezig met onder andere struiken en andere vegetatie. De bomen en wegbermen in deelgebied 2 bieden geschikte rustplaatsen voor huismus. In de aangrenzende woonwijken zijn ook geschikte nestplaatsen voor huismus aanwezig. .

Gierzwaluw

Gierzwaluwen broeden onder dakpannen, onder nokken van daken en in speciale nestkasten. Ten tijde van het veldbezoek zijn geen gierzwaluwen waargenomen, aangezien deze soort nog weggetrokken is voor de overwintering in Afrika. In het plangebied zijn geen geschikte nestlocaties voor gierzwaluwen, omdat deze soort niet in bomen broedt. De gebouwen binnen het plangebied bevatten daarnaast geen gleuven, losliggende dakpannen, dakgoten en gaten die geschikt zijn als nestlocatie. Wel is deelgebied 2 geschikt als foerageergebied door de aanwezigheid van cultuurlandschap. In de aangrenzende woonwijken bij deelgebied 2 zijn meerdere geschikte locaties voor gierzwaluwen waargenomen.

Broedvogels

Waarnemingen NDFF: diverse struweel- en watervogels.

Tijdens het veldonderzoek zijn verschillende broedvogels waargenomen. Dit zijn algemeen voorkomende soorten in Nederland zoals houtduif, holenduif, kauw, zwarte kraai, blauwe reiger, pimpelmees, tijtjaf, merel en heggenmus. Tijdens het veldonderzoek zijn verschillende nesten van broedvogels waargenomen die op dat moment niet bezet waren. Van welke soorten de nesten zijn, kon tijdens het veldonderzoek niet worden beoordeeld.

In de struiken en bomen in deelgebied 2 (figuur 4.4) zijn meerdere nesten waargenomen die tijdens het veldonderzoek niet bezet waren. Daarnaast zijn meerdere geschikte locaties waargenomen waar algemene broedvogels kunnen broeden zoals ruigtes, struiken en in de buurt van omgevallen bomen en stronken. Op enkele plekken in deelgebied 2 zijn ook nestkasten aanwezig.

figuur 4.4: locatie (met rood aangegeven) langs de A20 waar niet bezette nesten zijn waargenomen en de locatie welke geschikt is voor algemene broedvogels (Bron: PDOK Viewer)

4.6 Reptielen

Waarnemingen NDFF: -

Verspreidingsgebied (atlasblokken): ringslang.

tabel 4.3: aangetroffen (+) of niet aangetroffen soort (-) tijdens veldbezoek, een * geeft aan of de soort wel te verwachten is op basis van aanwezigheid van geschikt biotoop

Soort	Deelgebied	1	2
Ringslang (f, l)		-	-/*

f (foerageergebied), l (leefgebied), v (voortplantingsbiotoop/nest/verblijfplaats)

Tijdens het veldonderzoek zijn geen beschermde reptielen zoals ringslang waargenomen. Ook zijn geen verblijfplaatsen van reptielen waargenomen zoals broeihopen. De verschillende watergangen hebben natuurvriendelijke oevers of oevers waar makkelijk vanuit het water het land op gegaan kan worden. Daarnaast hebben de watergangen oevervegetatie waar soorten zoals ringslang in kan verschuilen en waar ringslang kan foerageren, vooral in deelgebied 1. Door aanwezigheid van geschikt foerageer- en leefgebied kan niet uitgesloten worden dat ringslang voorkomt binnen het plangebied.

4.7 Amfibieën

Waarnemingen NDFF: -

Verspreidingsgebied (atlasblokken): bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker, rugstreeppad.

tabel 4.4: aangetroffen (+) of niet aangetroffen soort (-) tijdens veldbezoek, een * geeft aan of de soort wel te verwachten is op basis van aanwezigheid van geschikt biotoop

Soort	Deelgebied	1	2
Bastaardkikker (f, l, v)		-/*	-/*
Bruine kikker (f, l, v)		-/*	-/*
Gewone pad (f, l, v)		-/*	-/*
Kleine watersalamander (f, l, v)		-/*	-/*
Meerkikker (f, l, v)		-/*	-/*
Rugstreeppad (f, l, v)		-/*	-/*

f (foerageergebied), l (leefgebied), v (voortplantingsbiotoop/nest/verblijfplaats)

Algemene amfibieënsoorten

Tijdens het veldbezoek zijn geen algemene amfibieënsoorten gevonden. De watergangen in het poldergebied ten noorden van de A20 en ten oosten van Rotterdam in deelgebied 1 (figuur 4.5) zijn geschikt als foerageer-, leef- en voortplantingsgebied voor verschillende algemene amfibieën zoals bastaardkikker, bruine kikker, kleine watersalamander, gewone pad en meerkikker. Dit komt door de aanwezigheid van oevervegetatie waar de eieren in afgezet kunnen worden en oevers waar amfibieën makkelijk in en uit het water kunnen. Ook de aanwezigheid van grasland waar de soorten in kunnen verbergen en migreren van wintergebied naar voortplantingsgebied duiden op geschikt foerageer-, leef- en voortplantingsgebied. Door de aanwezigheid van geschikt foerageer-, leef- en voortplantingsgebied kan niet uitgesloten worden dat algemene amfibieënsoorten voorkomen binnen het plangebied.

figuur 4.5: locatie (met rood aangegeven) die geschikt is voor algemene amfibieën in plangebied (Bron: PDOK Viewer)

Rugstreeppad

Tijdens het veldbezoek is geen rugstreeppad waargenomen. Rugstreeppad komt vooral voor in tijdelijke regenwaterplassen en ondiepe watergangen bij plaatsen waar goed vergraafbaar zand aanwezig is. In het plangebied is geen geschikt foerageer-, leef- en voortplantingsgebied aanwezig voor rugstreeppad. Wel kan het plangebied geschikt worden voor rugstreeppad tijdens de uitvoering van werkzaamheden wanneer zandhopen niet afgevoerd worden en tijdelijke regenwaterplassen ongemoeid blijven. Het is daarom niet uit te sluiten dat rugstreeppad tijdens de uitvoering voorkomt binnen het plangebied.

4.8 Vissen

Waarnemingen NDFF: -

Verspreidingsgebied (atlasblokken): -

Tijdens het veldonderzoek zijn geen vissen met het steeknet gevangen. De temperatuur van zowel de lucht als het water was laag gedurende het veldbezoek waardoor vissen in rust zijn en schuilen tussen aanwezige waterplanten en oevervegetatie.

De watergangen in het poldergebied hebben veel water- en oevervegetatie. Door de afwezigheid van een dikke sliblaag, stilstaand en troebel water wordt het voorkomen van grote modderkruiper in het plangebied niet verwacht. Grote modderkruipers hebben voorkeur voor watergangen die troebel zijn, een dikke sliblaag (meer dan 30 cm dik) hebben en waar veel waterplanten in voorkomen. Geen van deze geschikte omstandigheden zijn aanwezig in het deelgebied 1 en in deelgebied 2.

Wel worden soorten zoals brasem, baars, blankvoorn, tiendoornige stekelbaars en snoek in de sloten en watergangen verwacht. Dit zijn algemeen in Nederland voorkomende soorten en niet onder de Wet natuurbescherming beschermd.

4.9 Ongewervelde diersoorten

Waarnemingen NDFF: -

Verspreidingsgebied (atlasblokken): grote vos.

tabel 4.5: aangetroffen (+) of niet aangetroffen soort (-) tijdens veldbezoek, een * geeft aan of de soort wel te verwachten is op basis van aanwezigheid van geschikt biotoop

Soort \ Deelgebied	1	2
Grote vos	-	-

f (foerageergebied), *l* (leefgebied), *v* (voortplantingsbiotoop/nest/verblijfplaats)

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten ongewervelden waargenomen in het plangebied. Het plangebied valt binnen het verspreidingsgebied van grote vos. Door de afwezigheid van geschikte waardplanten zoals iep, wilgen en zoete kers kan uitgesloten worden dat grote vos voorkomt binnen het plangebied. Verder kan ook uitgesloten worden dat andere beschermde soorten ongewervelden voorkomen binnen het plangebied door de afwezigheid van geschikt biotoop.

5 EFFECTANALYSE

De voorgenomen ruimtelijke ingreep kan effecten hebben op aanwezige beschermde soorten. Indien negatieve effecten aan de orde zijn, zowel op de korte (tijdens de uitvoering in de periode juni 2022 tot eind 2022 met mogelijk uitloop in 2023) als op de lange termijn (na de uitvoering), zijn zij in dit hoofdstuk beschreven.

De soortgroepen *grondgebonden zoogdieren*, *vleermuizen*, *vogels*, *reptielen* en *amfibieën* kunnen van de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten ondervinden. In dit hoofdstuk wordt beschreven welke negatieve effecten dit zijn.

5.1 Grondgebonden zoogdieren

Algemene muizensoorten

Ten tijde van de uitvoering van werkzaamheden kan hinder voor algemene muizensoorten ontstaan als gevolg van fysieke effecten zoals graafwerkzaamheden. Op de korte termijn kan foerageer-, leef- en voortplantingsgebied verstoord of vernield worden. Op de lange termijn worden geen negatieve effecten verwacht vanwege de tijdelijke aard van de werkzaamheden en omdat voldoende geschikt foerageer-, leef- en voortplantingsgebied aanwezig blijft in de directe omgeving van het plangebied.

Egel

Ten tijde van de werkzaamheden kunnen negatieve effecten voor egel ontstaan als gevolg van fysieke effecten zoals graafwerkzaamheden en het verwijderen van vegetatie in bermen. Op de korte termijn kan foerageer- en leefgebied in deelgebied 2 verstoord of vernield worden. Daarnaast kunnen graafwerkzaamheden en het verwijderen van vegetatie in bermen leiden tot verstoring van voortplanting van egel in deelgebied 2, aangezien de uitvoering van werkzaamheden plaatsvindt in de paartijd van egel (mei-augustus). Op de lange termijn kunnen negatieve effecten ontstaan voor egel in deelgebied 2 vanwege mogelijke verstoring tijdens de voortplantingsperiode dat mogelijk kan resulteren in een lichte afname van voortplantingssucces van egel.

Haas

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kunnen negatieve effecten voor haas ontstaan als gevolg van fysieke effecten van graafwerkzaamheden en het verwijderen van vegetatie in bermen. Op de korte termijn kan foerageer- en leefgebied in deelgebied 1 verstoord of vernield worden. Op de lange termijn blijft voldoende foerageer- en leefgebied in de directe omgeving van het plangebied aanwezig. Wel kunnen op de lange termijn negatieve effecten ontstaan door mogelijke verstoring tijdens de voortplantingsperiode in deelgebied 2, aangezien de werkzaamheden plaatsvinden tijdens de voortplantingsperiode van haas (eind januari tot in oktober). Mogelijk heeft dit negatieve effecten voor het voortplantingssucces van haas.

Konijn

Gedurende de uitvoering van werkzaamheden kunnen negatieve effecten ontstaan voor konijn als gevolg van fysieke effecten van graafwerkzaamheden en het verwijderen van vegetatie in bermen. Op de korte termijn kan dit leiden tot het verstoren van foerageer- en leefgebied van konijn in deelgebied 2. Op de lange termijn wordt dit niet verwacht vanwege de tijdelijke aard van de werkzaamheden. Wel kunnen negatieve effecten optreden doordat de werkzaamheden plaatsvinden tijdens de voortplantingsperiode van konijn (januari tot in juli). Het uitvoeren van werkzaamheden tijdens de voortplantingsperiode van konijn kan leiden tot een lichte afname in voortplantingssucces voor deze soort in deelgebied 2.

Vos

Ten tijde van de uitvoering van werkzaamheden kan hinder ontstaan voor vos als gevolg van fysieke effecten zoals graafwerkzaamheden. Op de korte termijn kan dit leiden tot het verstoren of vernielen van foerageer- en leefgebied van vos. Op de lange termijn worden geen negatieve effecten verwacht aangezien voldoende geschikt foerageer- en leefgebied aanwezig blijft in de directe omgeving van het plangebied.

Kleine marterachtigen

Ten tijde van de uitvoering van werkzaamheden kan hinder ontstaan voor kleine marterachtigen zoals bunzing hermelijn en wezel als gevolg van fysieke effecten van graafwerkzaamheden, het mogelijk kappen van enkele bomen en het verwijderen van vegetatie uit bermen. Op de korte termijn kan foerageer- en leefgebied verstoord of vernield worden. Op de lange termijn worden geen negatieve effecten verwacht vanwege de tijdelijke aard van de werkzaamheden en omdat er in de directe omgeving van het plangebied voldoende geschikt foerageer- en leefgebied aanwezig blijft.

Voor algemene muizensoorten, egel, haas, konijn, vos en kleine marterachtigen geldt in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling op het overtreden van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Mits maatregelen worden getroffen om onnodig leed en verstoring te voorkomen of te beperken, kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd zonder het aanvragen van een ontheffing voor deze zoogdieren. Voorzorgsmaatregelen zijn opgenomen in hoofdstuk 6.

5.2 Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn potentiële verblijfplaatsen en geschikt foerageergebied voor vleermuizen waargenomen. Op de korte termijn kunnen verblijfplaatsen en foerageergebieden tijdelijk minder geschikt of ongeschikt raken als gevolg van de werkzaamheden. Op de lange termijn kan schade ontstaan aan vleermuispopulaties als gevolg van schade aan verblijfplaatsen en foerageergebied. Het wordt daarom aanbevolen aanvullend soortgericht onderzoek uit te voeren naar vleermuizen.

5.3 Vogels

Vogels met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaatsen

Tijdens het veldbezoek zijn geen verblijfplaatsen van buizerd, roek, huismus en gierzwaluw in bomen waargenomen. Voor huismus en gierzwaluw, die verblijfplaatsen, foerageergebied en leefgebied hebben in gebouwen en tuinen, worden zowel op de korte als lange termijn geen negatieve effecten verwacht aangezien de werkzaamheden niet plaatsvinden aan gebouwen en tuinen. Voor buizerd en roek wordt aanbevolen om nog een veldbezoek uit te voeren aangezien de bomen potentieel geschikt zijn als verblijfplaats en nieuwe nesten aanwezig kunnen zijn in het plangebied sinds het laatste veldbezoek op 11 maart 2019. Met de informatie die verkregen wordt uit dat veldbezoek kan de effectenanalyse voor buizerd en roek aangevuld worden.

Broedvogels

Ten tijde van de uitvoering van werkzaamheden is het mogelijk dat broedende vogels aanwezig zijn in en rond het plangebied. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. Deze verbodsbepaling geldt te allen tijde, ongeacht het jaargetijde. Om overtreding van deze verbodsbepaling te voorkomen, dienen voorzorgsmaatregelen te worden genomen (zie hoofdstuk 6).

5.4 Reptielen

Ringslang

Ten tijde van de uitvoering van werkzaamheden kan hinder ontstaan voor ringslang door graafwerkzaamheden en het toepassen van uitlegstroken. Op de korte termijn kan verstoring of vernieling van foerageer- en leefgebied optreden. Op de lange termijn worden geen negatieve effecten verwacht vanwege de tijdelijke aard van de werkzaamheden en omdat er voldoende geschikt foerageer- en leefgebied aanwezig blijft in de directe omgeving van het plangebied. Wel dienen aanvullende voorzorgsmaatregelen genomen te worden om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Dergelijke voorzorgsmaatregelen zijn opgenomen in hoofdstuk 6.

5.5 Amfibieën

Algemene amfibieënsoorten

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan hinder ontstaan voor algemene amfibieënsoorten als gevolg van graafwerkzaamheden, het verwijderen van vegetatie uit bermen en het toepassen van uitlegstroken. Op de korte termijn kan foerageer-, leef- en voortplantingsgebied verstoord of vernield worden. Op de lange termijn kunnen negatieve effecten optreden voor bastaardkikker en meerkikker doordat de uitvoering van werkzaamheden plaatsvindt in de voortplantingsperiode van deze twee soorten. Dit kan leiden tot afname van het voortplantingssucces van bastaardkikker en meerkikker. Voor de overige algemene amfibieënsoorten zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander geldt dat negatieve effecten op kunnen treden voor juvenielen, wat kan leiden tot een lichte afname in populatiegrootte van deze soorten.

Voor algemene amfibieën geldt een vrijstelling van overtreding van verbodsbepalingen via een provinciale verordening van de provincie Zuid-Holland. Mits maatregelen worden getroffen om onnodig leed en verstoring te voorkomen of te beperken voor deze soorten, is een ontheffingsaanvraag niet nodig. Voorzorgsmaatregelen zijn opgenomen in hoofdstuk 6.

Rugstreeppad

Bij aanwezigheid van een goed vergraafbare bodem, in de periode mei-september, is het mogelijk dat rugstreeppad het plangebied of delen daarvan koloniseert. Bij aanwezigheid van tijdelijke waterplassen kan de rugstreeppad het plangebied gebruiken voor de voortplanting. Daarnaast kan land- en winterbiotoop ontstaan bij aanwezigheid van goed vergraafbare grond en/of onder stenen, puin en ander materiaal wat een voldoende buffering biedt tegen weersinvloeden in de periode oktober t/m maart. Het wegnemen/vernielen van eieren, verstoren en doden van individuen en vernielen van voortplantingsplaats of rustplaatsen is niet toegestaan. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6) dienen genomen te worden om negatieve effecten op rugstreeppad te voorkomen.

5.6 Overzicht van de in het plangebied aanwezige beschermde natuurwaarden

Van de in tabel 5.1 opgenomen diersoorten mag, gezien het voorgaande, worden aangenomen of is met zekerheid vastgesteld dat zij binnen het plangebied voorkomen en welke functie het plangebied heeft voor deze soorten. In de laatste kolom is opgenomen welke vervolgstappen nodig zijn om een overtreding op de verbodsbepalingen in het kader van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

tabel 5.1: aangetroffen en te verwachten beschermde en/of bedreigde fauna

Nederlandse naam	Bescherming Wnb*	Functie plangebied	Vervolgstappen
Grondgebonden zoogdieren			
Algemene muizensoorten	Andere soorten, art 3.10 met prov. vrijstelling	Foerageergebied, leefgebied, voortplantingsgebied	Alg. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6)
Egel	Andere soorten, art 3.10 met prov. vrijstelling	Foerageergebied, leefgebied, voortplantingsgebied	Alg. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6)
Haas	Andere soorten, art 3.10 met prov. vrijstelling	Foerageergebied, leefgebied, voortplantingsgebied	Alg. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6)
Konijn	Andere soorten, art 3.10 met prov. vrijstelling	Foerageergebied, leefgebied, voortplantingsgebied	Alg. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6)
Vos	Andere soorten, art 3.10 met prov. vrijstelling	Foerageergebied, leefgebied	Alg. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6)
Kleine marterachtigen	Andere soorten, art 3.10 met prov. vrijstelling	Foerageergebied, leefgebied, voortplantingsgebied	Alg. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6)
Vleermuizen			
Gewone dwergvleermuis	Habitatrichtlijn, art 3.5	Foerageergebied, potentiële verblijfplaatsen	Aanvullend soortgericht onderzoek
Gewone grootoorvleermuis	Habitatrichtlijn, art 3.5	Foerageergebied, potentiële verblijfplaatsen	Aanvullend soortgericht onderzoek
Laatvlieger	Habitatrichtlijn, art 3.5	Foerageergebied, potentiële verblijfplaatsen	Aanvullend soortgericht onderzoek
Meervleermuis	Habitatrichtlijn, art 3.5	Foerageergebied, potentiële verblijfplaatsen	Aanvullend soortgericht onderzoek
Ruige dwergvleermuis	Habitatrichtlijn, art 3.5	Foerageergebied, potentiële verblijfplaatsen	Aanvullend soortgericht onderzoek
Vogels			
Diverse broedvogels	Vogelrichtlijn, art 3.1	Foerageergebied, leefgebied, voortplantingsgebied	Alg. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6)
Buizerd	Vogelrichtlijn, art 3.1	Foerageergebied, leefgebied, voortplantingsgebied	Alg. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6)
Roek	Vogelrichtlijn, art 3.1	Foerageergebied, leefgebied, voortplantingsgebied	Alg. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6)
Huismus	Vogelrichtlijn, art 3.1	Foerageergebied, leefgebied	Alg. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6)
Gierzwaluw	Vogelrichtlijn, art 3.1	Foerageergebied, leefgebied	Alg. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6)
Reptielen			
Ringslang	Andere soorten, art 3.10	Foerageergebied, leefgebied	Alg. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6)
Amfibieën			
Bastaardkikker	Andere soorten, art 3.10 met prov. vrijstelling	Foerageergebied, leefgebied, voortplantingsgebied	Alg. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6)

Nederlandse naam	Bescherming Wnb*	Functie plangebied	Vervolgstappen
Bruine kikker	Andere soorten, art 3.10 met prov. vrijstelling	Foerageergebied, leefgebied, voortplantingsgebied	Alg. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6)
Gewone pad	Andere soorten, art 3.10 met prov. vrijstelling	Foerageergebied, leefgebied, voortplantingsgebied	Alg. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6)
Kleine watersalamander	Andere soorten, art 3.10 met prov. vrijstelling	Foerageergebied, leefgebied, voortplantingsgebied	Alg. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6)
Meerkikker	Andere soorten, art 3.10 met prov. vrijstelling	Foerageergebied, leefgebied, voortplantingsgebied	Alg. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6)
Rugstreeppad	Habitatrichtlijn, art 3.5	Foerageergebied, leefgebied, voortplantingsgebied	Alg. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6)

* Artikel 3.1: soorten beschermd onder de Vogelrichtlijn, Artikel 3.5: soorten beschermd onder de Habitatrichtlijn, Artikel 3.10: andere soorten (Nationaal beschermd)

6 VOORZORGSMAATREGELEN

Negatieve effecten op beschermde dieren dienen zo veel mogelijk te worden voorkomen. In dit hoofdstuk zijn de voorzorgsmaatregelen opgenomen ter voorkoming van verstoring of schade aan beschermde natuurwaarden.

Het nemen van de onderstaande opgenomen voorzorgsmaatregelen is noodzakelijk om een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van algemene muizensoorten, egel, haas, konijn, vos, kleine marterachtigen, broedvogels, buizerd, roek, huismus, gierzwaluw, ringslang, algemene amfibieënsoorten en rugstreeppad te voorkomen.

6.1 Algemene voorzorgsmaatregelen

Zorgplicht en voorzorgsmaatregelen voor vrijgestelde soorten

Voor alle soorten, ongeacht bescherming via natuurwetgeving of niet, geldt te allen tijde de zorgplicht waarbij eenieder voldoende zorg in acht dient te nemen voor de in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Voor soorten met een provinciale vrijstelling, zoals grondgebonden zoogdieren en algemene amfibieënsoorten, dienen voorzorgsmaatregelen te worden genomen om onnodig leed te voorkomen of te beperken. Maatregelen die hieraan invulling geven zijn:

- Werken in één richting, zodat soorten de kans krijgen te vluchten naar een veilige omgeving.
- Kort maaien van de aanwezige vegetatie (<10 cm) voorafgaand aan de start van de werkzaamheden. Hierdoor wordt beschutting voor broedvogels, algemene amfibieën en algemene grondgebonden zoogdieren tijdelijk weggenomen. Voorafgaand aan het maaien dient gecontroleerd te worden op aanwezigheid van broedende vogels of andere soorten. Vrijkomend maaisel moet worden afgevoerd of geplaatst buiten het werkterrein.
- Werken buiten de kwetsbare periode(n) van de beschermde soort(en) (kwetsbare periode(n): april-november).
- Werkvoertuigen op een vaste locatie binnen of buiten het plangebied stallen zodat bodemverdichting en het vernielen van vegetatie door werkvoertuigen zo beperkt mogelijk blijft.
- Gebruik maken van een vaste aan- en afvoerroute voor aan- en afvoer van materiaal en materieel om vernieling van vegetatie en bodemverdichting zoveel mogelijk te beperken.
- Vermijd waar mogelijk werkzaamheden aan takkenhopen, bladhoppen en ruigtes ten behoeve van het in stand houden van mogelijke rust- en verblijfplaatsen voor grondgebonden zoogdieren.

6.2 Vogels

Het verstoren van broedende vogels en het wegnemen of vernielen van eieren is niet toegestaan onder de Wet natuurbescherming. Een vaste broedperiode of -seizoen bestaat niet, de kans op aanwezigheid van broedende vogels is het grootst in de periode maart-augustus. De periode en duur van het broeden zijn afhankelijk van de vogelsoort en de weersomstandigheden.

Kapwerkzaamheden worden bij voorkeur uitgevoerd in de periode september-februari. De kans dat nesten dan in gebruik zijn, is in die periode minimaal. Voorafgaand aan het verwijderen van de begroeiing met aanwezige nesten dient een ter zake kundige ecooloog een controle uit te voeren op aanwezigheid van broedende vogels.

Om overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen, dienen de volgende voorzorgsmaatregelen te worden nageleefd:

- Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden moet het terrein gecontroleerd worden op de aanwezigheid van broedende vogels.

rps.nl

Ref.: NL202020331-R21-759 | 11 augustus 2021

- Indien broedende vogels aanwezig zijn, zal in overleg met een ter zake kundige ecooloog worden bepaald welke afstand tot de broedlocatie aangehouden moet worden.
- Wanneer geen broedende vogels aanwezig zijn, kan het plangebied ongeschikt worden gemaakt door het verwijderen van de aanwezige vegetatie.
- Wanneer verstoring van broedende vogels en wegnemen of vernielen van eieren niet voorkomen kan worden, dient het werk uitgesteld te worden tot de jonge vogels zijn uitgevlogen en het nest niet meer gebruikt wordt.

6.3 Reptielen

Het vernielen van rust- en verblijfplaatsen van ringslang is niet toegestaan onder de Wet natuurbescherming. Ringslang kan gedurende het hele jaar aanwezig zijn in het plangebied.

Om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen dient, naast de algemene voorzorgsmaatregelen zoals omschreven in hoofdstuk 6.1, onderstaande aanvullende voorzorgsmaatregel nageleefd te worden:

- Broeihopen en hopen organisch materiaal dienen zo veel mogelijk ongemoeid te blijven.

6.4 Amfibieën

Rugstreeppad

Wanneer zanderig terrein met plassen water tijdens de werkzaamheden niet afgeschermd of opgeruimd wordt, is het mogelijk dat de rugstreeppad dit gebied zal bevolken. Dit is voornamelijk mogelijk in de periode april-september. Het creëren van geschikt voortplantingsgebied kan voorkomen worden door vorming van plassen (regen)water in het plangebied te voorkomen.

Daarnaast kan voorkomen worden dat rugstreeppad het gebied kan gaan gebruiken door zo min mogelijk tijdens de werkzaamheden zandhopen aan te brengen. Dit zijn voor rugstreeppadden geschikte leefgebieden (bijvoorbeeld als overwinteringslocatie in de periode oktober t/m maart).

Indien rugstreeppad ten tijde van de uitvoering toch wordt aangetroffen, dienen de werkzaamheden stil te worden gelegd en dient de begeleidende ecooloog aan te geven welke vervolgstappen (met mogelijke ontheffingsaanvraag) moeten worden genomen.

7 CONCLUSIE EN ADVIES

7.1 Conclusie

Ten behoeve van de voorgenomen werkzaamheden aan de gasleidingen op het tracé A20 bij Nieuwerkerk aan den IJssel is een quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming uitgevoerd.

In paragraaf 1.3 zijn onderzoeksvragen geformuleerd. Vanuit het uitgevoerde onderzoek zijn daarop de volgende antwoorden te geven:

1. Welke beschermde soorten zijn binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden aanwezig of op basis van de aanwezige biotopen niet uit te sluiten?
 - a. Algemene muizensoorten, egel, haas, konijn, vos, kleine marterachtigen, broedvogels, buizerd, roek, huismus, gierzwaluw, ringslang, algemene amfibieënsoorten en rugstreeppad.
2. Is aanvullend soortgericht onderzoek noodzakelijk om te kunnen vaststellen of beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden aanwezig zijn? Zo ja, voor welke soorten?
 - a. Nee, aanvullend soortgericht onderzoek is niet noodzakelijk. Wel wordt voor buizerd, roek en ringslang nog een veldbezoek aanbevolen.
3. Welke effecten ondervinden de aanwezige en te verwachten beschermde soorten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep, betreft het hier negatieve effecten die leiden tot overtreding van verbodsbepalingen?
 - a. Negatieve effecten die kunnen leiden tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming betreffen:
 - i. Het verstoren of vernielen van foerageer-, leef- en voortplantingsgebied van rugstreeppad, broedvogels en vleermuizen.
 - ii. Het verstoren of vernielen van foerageer- en leefgebied van ringslang.
 - iii. Het vernielen van foerageer-, leef- en voortplantingsgebied van grondgebonden zoogdieren en algemene amfibieënsoorten.
4. Welke voorzorgsmaatregelen moeten worden genomen om negatieve effecten te voorkomen en daarmee overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen?
 - a. Hoofdstuk 6 behandelt de voorzorgsmaatregelen ten aanzien van grondgebonden zoogdieren, algemene amfibieën, rugstreeppad, broedvogels en ringslang.
5. Is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk?
 - a. Voordat gesteld kan worden dat een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig is, wordt aanbevolen de veldbezoeken voor buizerd en roek en het aanvullend soortgericht onderzoek naar vleermuizen af te ronden.

7.2 Advies vervolgstappen

Het wordt aanbevolen om voorzorgsmaatregelen zoals beschreven in hoofdstuk 6 na te leven. Verder wordt aanbevolen om nog een veldbezoek uit te voeren voor buizerd en roek en een aanvullend soortgericht onderzoek naar vleermuizen om de effectenanalyse volledig aan te kunnen vullen en te kunnen stellen of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is.

8 BRONNEN

Geraadpleegde internetpagina's:

- ndff-ecogrid.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.ravon.nl
- www.vleermuis.net
- www.bij12.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.vlinderstichting.nl

Bijlage

1. Natuurwetgeving

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Al enige jaren is sprake van decentralisatie op het gebied van de diverse 'groene taken'. Met de Wet natuurbescherming is de tendens van decentralisatie formeel bekrachtigd en zijn enkele nieuwe instrumenten toegevoegd. De Wet natuurbescherming moet op termijn (2018) opgaan in de Omgevingswet. De bepalingen en instrumenten uit de Wet natuurbescherming zijn hier al (grotendeels) op voorbereid.

Het bevoegd gezag gaat over naar de provincie. Ten aanzien van projecten op nationale schaal blijft de Rijksdienst van Ondernemend Nederland bevoegd gezag.

Voor de Wet natuurbescherming zijn ten aanzien van de Soortenbescherming twee richtlijnen en een nationaal beschermingsregime van toepassing:

- Vogelrichtlijn;
- Habitatrichtlijn;
- Nationale soorten.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn is een Europese richtlijn die in 1979 is vastgesteld en is gericht op de bescherming van vogelsoorten binnen de Europese Unie (EU). De richtlijn verplicht de lidstaten tot de instandhouding van de in het wild levende vogelsoorten op hun grondgebied en heeft betrekking op de bescherming van vogels, hun eieren, nesten en leefgebieden.

De richtlijn draagt tevens zorg voor de extra bescherming van broed- en trekvogels die:

- met uitsterven worden bedreigd;
- gevoelig zijn voor veranderingen in de leefomgeving;
- als bijzonder zeldzaam beschouwd worden;
- bescherming nodig hebben vanwege de eisen die ze aan hun habitat stellen.

Verbodsbepalingen

Artikel 3.1

Lid 1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.

Lid 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

Lid 3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.

Lid 4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Habitatrichtlijn

De Europese Habitatrichtlijn is complementair aan de Vogelrichtlijn en richt zich op de bescherming van bijzondere planten- en diersoorten (uitgezonderd vogels) en hun leefgebieden.

Deze richtlijn is inclusief het Verdrag van Bern (bijlage II) en het Verdrag van Bonn (bijlage I).

De in de Habitatrichtlijn genoemde maatregelen zijn gericht op:

- het behoud van natuurlijke habitat en ecosystemen;
- de bescherming van leefgebieden van bepaalde dieren en planten.

Met de richtlijn wordt getracht een Europees ecologisch netwerk tot stand te brengen (Natura 2000), zodat migratie van planten- en diersoorten binnen de EU mogelijk wordt gemaakt.

In bijlage I van de Habitatrichtlijn wordt de beschermde habitat genoemd. In bijlage II zijn de planten- en diersoorten genoemd, waarvan de habitat beschermd moet worden om deze soorten in stand te houden. Een aantal van deze soorten heeft een prioritaire status, wat inhoudt dat niet alleen de soort, maar ook de leefomgeving hiervan als beschermd beschouwd moet worden.

In bijlage IV worden de soorten genoemd die strikte bescherming genieten. Het is verboden deze soorten te doden, te vangen, te verontrusten of hun habitat aan te tasten. Veel soorten uit bijlage IV zijn ook genoemd in bijlage II.

Verbodsbepalingen

Artikel 3.5

- Lid 1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Lid 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- Lid 3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Lid 4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- Lid 5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationale soorten

De nationale soorten betreffen een bescherming van een lijst met zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers (onderdeel A) en planten (onderdeel B). Het betreffende bevoegd gezag stelt in een verordening vast voor welke van deze soorten de verbodsbepalingen onverminderd gelden en voor welke soorten een vrijstelling geldt.

Verbodsbepalingen

Artikel 3.10

Lid 1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:

- a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde "houtopstanden").

Het verbod op het geheel of gedeeltelijk vellen van houtopstanden is niet van toepassing op:

- Houtopstanden binnen de grenzen van de bebouwde kom;
- Houtopstanden op erven of in tuinen;
- Fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- Naaldbomen, bedoeld om te dienen als kerstbomen, niet ouder dan 20 jaar;
- Kweekgoed;
- Uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs watergangen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- Dunnen van een houtopstand;
- Uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die bedoeld zijn voor de productie van houtige biomassa welke ten minste eens per tien jaar worden geoogst. En bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid als aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 meter en aangelegd na 1 januari 2013.

De herplantplicht van houtopstanden geldt niet voor maatregelen ten behoeve van natuurontwikkelingen (in het kader van het halen van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden en opgelegde mitigatie of compensatie in het kader van vergunningen of ontheffingen) en het creëren of onderhouden van brandgangen.

Provincies kunnen vrijstellingsregels of nadere regels voor een ontheffing voor herplantplicht opstellen.

Rode lijsten

Op Rode lijsten staan soorten die worden bedreigd in hun voortbestaan. In Nederland is inmiddels voor negen soortgroepen een Rode lijst gepubliceerd in de Staatscourant:

- vogels;
- dagvlinders;
- zoogdieren;
- reptielen en amfibieën;
- paddenstoelen;
- libellen;
- krekels en sprinkhanen;
- korstmossen;
- zoetwatervissen.

De Rode lijsten komen voort uit het Verdrag van Bern. Dit verdrag vraagt bijzondere aandacht voor soorten die met uitsterven worden bedreigd en kwetsbaar zijn. Rode Lijst soorten genieten geen wettelijke bescherming.

Provinciale en gemeentelijke overheden en terreinbeherende instanties worden geacht rekening te houden met de Rode lijsten bij het uitvoeren van beheer en het formuleren van beleid.

Bijlage

2. Foto's plangebied

